

LSDP SUVAŽIAVIMO REZOLIUCIJA DĖL ŠEIMOS POLITIKOS PRIORITETO

2025 m. gegužės 17 d., Vilnius

Lietuvos socialdemokratų partijos suvažiavimas apsvarstė esamą padėtį šalies šeimos politikoje, pagrindines problemas bei įvardijo jų sprendimo būdus.

Atsižvelgdamas į tai, kad Lietuvoje yra senstanti visuomenė, o viena iš didžiausių jos problemų – žemas gimstamumas.

Pabrėždamas, kad paskutiniaisiais metais gimstamumas nesustabdomai mažėja, 2023 m. suminis gimstamumo rodiklis nukrito iki 1,18 (maždaug tiek vaikų pagimdo viena moteris per savo gyvenimą), o negalutiniais duomenimis 2024 m. šis rodiklis dar sumažėjo.

Primindamas, kad 2024 m. kūdikių Lietuvoje gimė rekordiškai mažai – 18,7 tūkst. arba apie 9,5 proc. (2 tūkst.) mažiau nei 2023-iaisiais, kas daro itin neigiamą įtaką šalies demografiniai padėčiai.

Įvertindamas, kad nors tokių veiksnių kaip tarptautinės politikos nestabilumas bei praeityje buvusi didžiulė jaunų žmonių emigracija šiuo metu negalima pakeisti, sprendimai šeimos politikos srityje yra įmanomi ir būtini.

Akcentuodamas, kad veiksminga šeimos politika galėtų sustabdyti ir stabilizuoti gimstamumo mažėjimą, o iki šiol esanti prasta situacija rodo šeimos politikos neefektyvumą.

Atkreipdamas dėmesį, kad šeimos politikos stiprinimui reikalingi ne pavieniai sprendimai, o jų bendras paketas ir išlaikoma ilgametė kryptis.

Konstatuodamas, kad šeimos politika turi remtis mokslu bei tyrimais, turėti veiksmingą valdymo struktūrą ir būti tarpinstitucinė.

Suvažiavimas įpareigoja Lietuvos socialdemokratų partijos frakciją Seime ir Vyriausybę, ragindamas atkreipti dėmesį į šeimos politikos būklę Lietuvoje ir siūlo:

Pirma, gerinti šeimų materialinę padėtį, didinant vienkartinę išmoką vaikui, vaiko išlaikymo išmokas, užtikrinanti nemokamą maitinimą, pakeičiant socialinių išmokų bazinių dydžių indeksavimo tvarką, sudarant palankesnes piniginės socialinės paramos sąlygas nepasiturintiems gavėjams;

Antra, didinti būsto prieinamumą šeimoms, nustatant socialinio būsto kokybės reikalavimus, didinant paramos būstui teikimo taiklumą, peržiūrint sąlygas, plečiant socialinio būsto fondą asmenims su negalia ir gausioms šeimoms, įvertinant finansinės paskatos pirmajam būstui teikimą, išplėtojant finansinių paskatų teikimą;

Trečia, didinti sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą, išplečiant pagalbinio apvaisinimo paslaugų prieinamumą, įdiegianti visose savivaldybėse naujas kompleksines paslaugas tikslinėms visuomenės grupėms;

Ketvirta, gerinti vaikų ugdymo sąlygas, sukuriant ne mažiau kaip 2 000 naujų ikimokyklinio ugdymo vietų, finansuojant ikimokyklinį ugdymą ne mažiau kaip 3 000 vaikų, gyvenančių socialinę riziką patiriančiose šeimose, sukuriant visos dienos mokyklos infrastruktūrą ne mažiau kaip 4500 mokinių;

Penkta, didinti šeimų saugumą krizinėse situacijose, sudarant šeimų pasirengimo krizinėms situacijoms planą bei rekomendacijas, tam panaudojant Lietuvos ilgalaikio socialinio tyrimo rezultatus, integruojant rekomendacijas į pasirengimo krizinėms situacijoms planą, bei informuojant apie jas šeimas;

Šešta, sustiprinti šeimos politiką ir nubrėžti gimstamumo politikos gaires, pakeičiant neveiksnių LR Šeimos stiprinimo įstatymą, įgalinant Vyriausybės institucijas valdyti šeimos politiką bei panaudojant Gimstamumo ir šeimos tyrimo I etapo rezultatus parengti ir įgyvendinti gimstamumo politikos gaires.

LSDP pirmininkas

Gintautas Paluckas